

**Jef fietst Dwars door Vlaanderen
14-15-16 mei 2024
ten voordele van Broederlijk Delen**

Vertrek

14 mei 2024. Deze datum staat met stip in mijn agenda. Dikwijls heb ik hem vernoemd bij vrienden, kennissen en familie. Vanaf 14 mei fietsen wij dwars door Vlaanderen (DDVL). Wens jij Broederlijk Delen te steunen? Dat kan door mijn fietstocht te sponsoren: Jef fietst DDVL. Neen, niet de wielerklassieker waarin Van Aert, Stuyven en andere toppers tegen 90 km per uur onderuit gingen. Wij vertrekken in Diest voor een driedaagse over het uitgebreide fietsnetwerk van Limburg.

14 mei 2024. Het is zover. Gisteren heb ik mijn valies bij Bert ingeladen. Zo kan ik met de mountainbike van thuis (Kessel-Lo bij Leuven) vertrekken. 7 uur 15: ik draai de Diestsesteenweg op. De zon hangt laag en verblindt mij een lange tijd. Het wordt een zonnige, prachtige dag. In 'Ons tehuis' wordt ik ontvangen door twee vriendelijke dames. Zij bieden me een fruitsapje aan. De andere deelnemers ruilen intussen op de parking van de citadel hun auto in voor hun fiets of e-bike. Nog even wachten en twintig Broederlijk Delen fans ontmoeten elkaar bij een lekkere koffiekoek.

Op pad

Wij verlaten Diest langs Webbekoms Broek, een prachtig natuurgebied in het stroombekken van de Demer. Een oase van stilte, rust en schoonheid. In de late namiddag genieten wij van het uitgestrekte vijverlandschap van De Wijers. Het fietspad loopt er zelfs door een van de vijvers. Verzonken, het water op ooghoogte, fietsen wij door het water. Spontaan denk ik aan Mozes. Hij trok met zijn volk droogvoets door de Rode zee toen het water zich terugtrok. In het boek van de

schepping lezen wij dat het scheiden van het water en het land schepping is. De aarde wordt bewoonbaar. De uittocht uit Egypte is een nieuwe schepping. Na de slavernij wordt het volk leven en toekomst toegezegd.

Dat doet Broederlijk Delen ook samen met de boeren uit het Zuiden. Na het lekker avondmaal in het koffiehuis ComPani krijgen wij hier een prachtig voorbeeld van. Pierre en Victor brengen ons het verslag van hun inleefreis in Oeganda vijf jaar geleden. De mensen hadden er de gewoonte hun eten klaar te maken in hun hut op een open houtvuur. Deze methode gebruikt veel hout en is

brandgevaarlijk. Bovendien is het niet zo gezond om in een dichte rook te koken. Daarom ontwikkelde Broederlijk Delen samen met hen vuurpotten. Met minder hout koken zij nu gezond en veilig. Broederlijk Delen (BD) zet in op agro-ecologie en duurzame landbouw om boeren weerbaarder te maken tegen klimaatverandering en om hun voedselzekerheid en inkomen te verbeteren. Ook ondersteunt ze hen, zodat ze eigenaar van grondstoffen blijven en het milieu kunnen beschermen. BD ijvert voor een sterk agro-ecologisch beleidskader dat rekening houdt met ervaringen van boeren. Verdere info op <https://broederlijkdelen.be/nl/impact/landen/oeganda>.

Sociale projecten

Wij nuttigen niet zomaar iets in een eetcafé. Neen. Op elke stopplaats maken wij kennis met een sociaal project. Telkens is er een medewerker die vol passie het project toelicht. Een echte meerwaarde tijdens deze tocht.

Onze eerste halte is het dorpsplein van Ulbeek. Wij hebben nog tijd om de Sint Rochuskerk te bezoeken. Sinds 2012 is de oude kerk gerenoveerd en herbestemd tot overdekte begraafplaats. Zo komt men tegemoet aan een gebrek aan begraafplaatsen. De ruimte heeft twintig prefab grafkelders, afgewerkt met marmeren dekplaten, waarin een honderdtal personen kunnen begraven worden, twee per grafkelder eventueel samen met telkens enkele urnen van gecremeerde lichamen. In de achterwand bevindt zich nog een columbarium voor een twintigtal urnen. Het gedeelte waar de middeleeuwse grondvesten zijn blootgelegd, is afgedekt met een glazen dak. Het project ontving de Vlaamse Monumentenprijs 2012.

De Bottelarij

Hoog tijd om de innerlijke mens te versterken in de Bottelarij. Het gebouw was oorspronkelijk een kleine dorpsbrouwerij. AKSI vzw, wat staat voor 'arbeidskansen voor sociale integratie', renoveerde het Bottelarijgebouw. AKSI is een sociaal economieproject. Hier bieden ze werkgelegenheid aan mensen die elders om uiteenlopende redenen buiten de boot vallen. dag opnieuw geven ze bij AKSI kansen individuen, waarbij de focus ligt op de sterke punten van elke medewerker. Het zijn mensen die ons een lekker middagmaal ren. De maaltijd werd klaargemaakt door chef-kok die haar kooktalenten binnen dit heeft ontdekt. Ann Debock spreekt gedre- wat er allemaal mogelijk is in deze publiek kelijke socio-culturele ontmoetingsplaats. Je streekbiertje drinken in het fietscafé, uitge- len in het restaurant dat gespecialiseerd in streekgerechten als een waaier aan gerechten reldkeuken, maandelijks wisselende tentoon- bezoeken in de galerie, filmdiners bijwonen, edu- zingen volgen, concerten beluisteren of streek- kopen in de streekwinkel, die ook dienst doet als infopunt.

Elke aanster- deze serve- een project ven over toegan- kan een breed tafe- zowel uit de we- stellingen catieve le- producten toeristisch

Koe-vert

Koe-vert is een taverne gelegen in het prachtige natuurdomein Kiewit, de groene long van Has-selt. Daar worden we getrakteerd op koffie met gebak. Het is een zaak met zelfbediening waarin veel bio-, lokale en fair-trade producten worden aangeboden. Koe-Vert is een afdeling van vzw De Wroeter. Dit is een netwerkorganisatie die bestaat uit een activiteitenboerderij en een maatwerk-bedrijf. Het maatwerkbedrijf biedt werk aan mensen die moeilijk een plaats vinden in de gewone arbeidsmarkt. Er is één begeleider voor vier à vijf mensen. Ze zijn actief in biologische groenten- en fruitteelt, distributie, logistiek, verkoop, boerderijwinkel en groenploegen. Ook horeca en post-bedeling behoren tot hun werkterrein.

De Kolonie

Ook de tweede dag maken we kennis met een aantal sociale projecten. We middagmalen in de Kolonie, een sociale taverne. Het is een initiatief van Arbeidskansen vzw. De Kolonie - Arbeidskansen vzw is een organisatie die zich inzet voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hun missie is om deze mensen zinvol en duurzaam te werk te stellen op een manier die bij hun talenten past en hen voldoening geeft. Ze bieden begeleiding, motivatie en ondersteuning om werk te vinden, te leren en te groeien. Of je nu een grote of minder grote afstand tot de arbeidsmarkt hebt, bij Arbeidskansen vzw vind je een aanbod op maat. Ze hebben verschillende diensten, zoals groenonderhoud, confectiewerk, metaalverwerking, klusjes, montage en assemblage, manueel of industrieel verpakken, huishoudhulp, catering, en meer. Werkzoekenden en werknemers worden begeleid door jobcoaches met het oog op duurzaam werk, terwijl werkgevers advies kunnen krijgen om medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt optimaal te ondersteunen. Daarnaast biedt Arbeidskansen vzw via een eigen dagondersteuningscentrum ook een zinvolle daginvulling voor mensen die niet (meer) kunnen werken.

Hedera Helix vzw

Dertig km verder staat er voor ons taart met koffie vertelt Kelly Christis ons over haar initiatief Helix vzw. Zij zetten zich in voor mensen door verschillende omstandigheden armoede terecht zijn gekomen. Iedereen is welkom, ongeacht de reden. Ze bieden een inloophuis waar bezoekers erkenning en ondersteuning vinden. Je kan er koffie, soep en brood krijgen tegen betaalbare prijzen. De Hut maakt deel uit van Hedera Helix vzw herbergt ook "De Hut" dat sinds 2022 erkend is als een OverKop-huis. De Hut – een gezellige huiskamer en een veilige plek waar iedere jongere welkom is. Hier kun je terecht voor een babbel, een luisterend oor, ontspanning, actie, of gewoon om te kunnen 'zijn' zonder iets te moeten! Ik onthou ook hoe deze jongeren zichzelf zien. Zij herkennen zich niet in de term "kwetsbare jongeren". Zij noemen zichzelf "sterke jongeren in een kwetsbare situatie". Een emancipatorische visie.

klaar. Met vuur
Hedera
die
in
re
ra
februari
OverKop Bree is

Het begint pijpenstelen te regenen wanneer de gastenzuster van de Trappistinnen van Bocholt ons te woord staat. Priorij Klaarland is een contemplatieve gemeenschap van 14 zusters Trappistinnen. Het leven van de zusters wordt gekenmerkt door gebed, lezing en handenarbeid.

Sint Franciscus vandaag

'S Avonds worden we ontvangen in het Franciscushuis. Sint Franciscus is razend actueel. Dat wordt ons in een prachtige montage getoond. De zorg voor de aarde werd ons toevertrouwd. Wij hebben ons echter als een heerser boven de natuur gesteld. De gevolgen ervan zien we steeds meer wereldwijd. Zelfs in de nieuwe bijbelvertaling van 2021 staat nog steeds het woord "Heerser". In Genesis 1,28 lezen wij: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: **heers over** de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.' Dan is de vertaling van de Naardense bijbel veel juister. Daar lezen we: "vervult het land en bedwingt het!- **en daalt neer bij** de vissen van de zee en het gevogelte van de hemel, bij alle leven dat kruipt over het land! ". Dit is meer in overeenstemming met het huidig aanvoelen. Wij mensen staan niet boven de natuur maar maken er deel van uit.

mens als de natuur huisvest. Voor hem staat de mens niet langer boven de natuur maar maakt hij er wezenlijk deel van uit.

Wie raakt aan de natuur raakt ook aan de mens. Zo geeft hij aan het scheppingsverhaal een totaal nieuwe interpretatie.

Ook kunnen wij deze avond telefonisch spreken met Christine uit Djuma, een stadje in de Congolese provincie Kwilu. Zij is 25 jaar oud en studeert pedagogie. Net zoals veel leeftijdsgenoten wil zij op eigen benen staan. Niet alleen omdat zij het fijn vindt om onafhankelijk te worden, maar ook uit noodzaak. Daarom wou zij naast haar studies zelf gewassen telen, om zelf op te eten en wat overblijft te verkopen. Omdat ze als jongere niet genoeg geld had om grond te pachten bij een lokale autoriteit, besloot ze de handen in elkaar te slaan met medestudenten en een lokale jongerenafdeling van de boerenbeweging op te richten. Samen brachten ze geld bijeen en beheren ze nu een stuk veld. Door deze samenwerking leren ze agro-ecologisch te werken, zaden te bemachtigen en de oogst te vermarkten.

Intussen is Christine afgestudeerd. Zij vertelt ons dat het moeilijk is om werk te vinden.

De derde dag

Biobedrijf “Op de Venusberg”.

Na een pittige klim ontvangt boer Peter ons op zijn biobedrijf “Op de Venusberg”. Onder de lindebomen kweekt hij weidevarkens in de frisse buitenlucht. Hoezo varkens? Hier hangt toch geen indringende ammoniakgeur! Natuurlijk niet. Peter runt dan ook geen industrieel varkensbedrijf waar urine zich met mest vermengt en ammoniak vormt. Bovendien zijn varkens zo intelligent dat zij de twee nooit mengen. Volgens de regelgeving is een varkensbedrijf pas leefbaar met minstens 150 zeugen. Peter doet het met vijf zeugen, dertig maal minder, die tweemaal per jaar werpen. Peter ervaart voortdurend hoe de regelgeving geschreven is op maat van industriële bedrijven. Zo komen deze weg met één bloedstaalonderzoek per big terwijl Peter er drie bloedstalen moet laten nemen, laten onderzoeken en betalen. Toch zijn zijn varkens gezonder. Er komt geen soja op het erf. Alles wat de varkens nodig hebben, ook de medicatie om de weerstand te verhogen en gezond te blijven vinden zij in de grond. Boer Peter doet zijn uitleg met zeug Loulou aan zijn zijde. Deze heeft pas dertien biggetjes geworpen. Hij laat ons zien waar en hoe ons voedsel wordt geproduceerd. Maandelijks begeleidt Boer Peter zijn slachtrijpe dieren persoonlijk naar hun levenseinde. Het vlees wordt respectvol door een keurslager versneden. Als je kiest voor kwaliteit in je voeding, moet je het vlees van deze blijde en gezonde dieren beslist proeven! Toch raadt Peter ons aan minder vlees te eten. “Wij die vlees eten moeten eerlijker zijn over wat we consumeren en waar het vandaan komt. Als we een leven nemen moet dat verantwoord gebeuren. Iets anders valt niet goed te praten”, zo zegt hij.

De donuteconomie

De driedaagse wordt afgerond door Dana Vanduren, educatief medewerker voor Broederlijk Delen in Limburg. Zij presenteert ons de donuteconomie, eenvoudig uitgelegd. Vooral haar methode om ons te laten ervaren hoe moeilijk het is om tegen de stroom in te gaan sprak mij aan. Zij zei klap en wij moesten met de voeten stampen, zij zei stamp en wij moesten in de handen klappen enz. Telkens moesten we iets anders doen dan werd gezegd. Door tegen de stroom in te gaan komen we tot structurele veranderingen. Een andere maatschappij is mogelijk. Boer Peter heeft het ons laten zien. Spreek mensen aan. Eén op vier volstaat om dit mogelijk te maken. De 25% revolutie.

Met dank aan jullie allen die mij hebben gesponsord ten voordele van Broederlijk Delen.

Ben jij ook geïnteresseerd? Je kan je inschrijven voor de volgende fietstocht van 14 tot 16 september 2024.

Jef Wauters
1 juni 2024

